

Hrubý domácí produkt

- **Pomalejší než vloni, avšak stále rychlý růst české ekonomiky**

Ekonomická výkonnost ČR rychle rostla, přestože v dosavadním průběhu roku docházelo ke zvolňování temp přírůstků hrubé přidané hodnoty základních odvětví na nabídkové straně i hrubých národních konečných výdajů na poptávkové straně ekonomiky. HDP se zvýšil meziročně reálně o 6,3 %, což byl růst nepatrně pomalejší než před rokem.
- **Posílení mezinárodní ekonomické pozice ČR**

Vyšší míra ekonomického růstu v ČR než ve vyspělých evropských ekonomikách vedla k dalšímu přiblížení ekonomické úrovně ČR k průměru dosaženému v objemu HDP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (PPS) za úhrn EU 27.
- **Růst náročnosti HPH na meziprodukt**

Na hodnotě celkové vytvořené produkce 6 772,0 mld. Kč se podílela mezispotřeba 64,8 %. K růstu náročnosti hrubé přidané hodnoty na spotřebovaný meziprodukt došlo přesto, že se snížilo krytí mezispotřeby dovozem zboží, jehož ceny na světových trzích rostly značně mírněji než před rokem.
- **Pomalejší růst produkce než mezispotřeby**

Produkce se reálně zvýšila meziročně méně než mezispotřeba (108,1 % a 109,2 %), což vedlo k menšímu zvýšení hrubé přidané hodnoty. Na jejím růstu reálně o 6,1 % dosáhla kladný vliv 24,7 p. b. změna produkce a změna mezispotřeby měla záporný vliv 18,6 p. b.

Úhrn hodnoty čistých daní v poměru k hrubé přidané hodnotě byl ve třech čtvrtletích 2007 nepatrně vyšší než před rokem. Čisté daně 259,2 mld. Kč v poměru k hodnotě HDP dosáhly 11,0 %, což bylo meziročně jen o 0,1 p. b. více.
- **Zvýšení podílu sektoru služeb na HPH**

Hrubá přidaná hodnota 2 362,1 mld. Kč v běžných cenách byla meziročně větší o 211,2 mld. Kč. Na tomto nominálním zvýšení se podstatně více podílel růst fyzického objemu (63,1 %) než zvýšení cenové hladiny, avšak došlo k posílení vlivu cenového pohybu. Meziodvětvové strukturální změny hrubé přidané hodnoty se vyvíjely ve prospěch sektoru služeb a došlo k mírnému snížení dosud značně vysokého podílu průmyslu na tvorbě zdrojů HDP.
- **Klíčový vliv zpracovatelského průmyslu na HPH**

Objem hrubé přidané hodnoty byl meziročně vyšší o 6,1 %. Příčinou byl růst zpracovatelského průmyslu o 9,5 % a obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží o 13,4 % se shodným příspěvkem 2,6 p. b.
- **Zvyšující se vliv zaměstnanosti na růst HPH**

Souhrnná produktivita práce se ve sledovaném období zvýšila meziročně o 4,3 % a přispěla ze 71,5 % k růstu hrubé přidané hodnoty. Zbývajících 28,5 % k růstu přidané hodnoty náleží zvýšenému počtu zaměstnaných osob o 1,7 %. Produktivita práce nejvíce vzrostla v sektoru služeb, avšak nejvíce – ze čtyř pětín – přispěla k růstu přidané hodnoty ve zpracovatelském průmyslu.
- **Věcné strukturální změny HDP**

Vývoj základních výdajových složek HDP a zahraničního obchodu ukazuje na výrazné strukturální pohyby a změny v jejich působení na přírůstek HDP. Na hodnotě HDP za tři čtvrtletí 2007 dosáhl podíl výdajů na konečnou spotřebu 67,2 %. Podíl výdajů na tvorbu hrubého kapitálu dosáhl 27,8 % a meziročně změna věcného členění vedla k oslabení tvorby fixního kapitálu. V poměru k HDP se více zvýšil celkový vývoz než celkový dovoz s dopadem na růst podílu jejich salda na hodnotě HDP z 3,4 % na 5,0 %.
- **Rozhodující vliv spotřeby domácností na růst HDP**

HDP vzrostl meziročně reálně o 6,3 % a nejvíce se zvýšil v 1. čtvrtletí (o 6,4 %). K růstu HDP za tři čtvrtletí nejvíce (2,9 p. b.) přispělo zvýšení spotřebitelských výdajů domácností o 6,1 %; jejich vliv na růst HDP byl letos větší než před rokem. K ochotě domácností více utrácet přispěl především vyšší růst jejich hrubých disponibilních příjmů, avšak vliv měl i pokles míry hrubých úspor. Z kapitálových výdajů měla menší pozitivní vliv na růst HDP tvorba zásob (1,2 p. b.) než výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu (1,3 p. b.), jejichž objem vzrostl o 5,5 %. Kladný vliv čistého vývozu na HDP 0,7 p.b. byl výsledkem většího zrychlení růstu celkového dovozu než vývozu.

- **Rostoucí podíl vnějšího sektoru na tvorbě a užití zdrojů ...** Hodnota disponibilních zdrojů 4 554,0 mld. Kč byla meziročně větší o 470,7 mld. Kč. Na ní se podílela hodnota HDP 57,6 %. Zbývající podíl představoval celkový dovoz. Disponibilní zdroje pro konečné výdaje byly meziročně vyšší reálně o 10,1 %, přičemž byl dosažen vliv HDP 3,3 p. b. a vliv dovozu 6,8 p. b. Hodnota hrubých národních konečných výdajů 2 491,2 mld. Kč se podílela na celkových konečných výdajích 54,7 %. Zbývající podíl patřil celkovému vývozu, který převyšoval podíl dovozu na vytvořených zdrojích. Celkové užití zdrojů bylo meziročně vyšší reálně o 10,0 %; vliv růstu hrubých národních konečných výdajů dosáhl 3,1 p. b. a vliv vývozu 6,9 p. b.
- **... stejně jako na úhrnné poptávce a nabídce** Struktura úhrnné poptávky a nabídky se ve sledovaném období dále změnila ve prospěch vnějšího sektoru ekonomiky. Podíl domácí realizované poptávky na úhrnné poptávce poklesl více než podíl domácí efektivní nabídky na úhrnné nabídce, takže převýšení domácí nabídky nad domácí poptávkou se zvětšilo. Krytí domácí poptávky domácí nabídkou se meziročně zvýšilo při rychleji rostoucím krytí vnější nabídky vnější poptávkou.

Objem domácí realizované poptávky vzrostl meziročně reálně o 4,6 % a na zvýšení úhrnné poptávky o 9,5 % měl vliv 2,4 p. b. Objem domácí efektivní nabídky vzrostl reálně o 5,0 % a na zvýšení úhrnné nabídky měl vliv 2,6 p. b. Zbývající a převládající příspěvky k růstu úhrnné poptávky a nabídky náleží vnějším vlivům.
- **Mírně rostoucí míra hrubých národních úspor – reálně se snižuje** Struktura hrubého disponibilního národního důchodu se ve sledovaném období rovněž změnila, jednak na straně tvorby v důsledku značného zvýšení čistých prvotních důchodů a transferů, jednak na straně užití růstem podílu výdajů na konečnou spotřebu. Hrubý disponibilní národní důchod 2 419,0 mld. Kč (b. c.) byl meziročně větší o 173,1 mld. Kč. V poměru k hodnotě HDP dosáhl 92,3 %. Růst prvotních důchodů placených rezidentskými jednotkami nerezidentům byl podstatně rychlejší než růst přijatých prvotních důchodů od nerezidentů. Relativně menší přírůstek konečné spotřeby než hrubého disponibilního národního důchodu vedl k tomu, že hrubé národní úspory 657,7 mld. Kč se meziročně zvýšily o 59,7 mld. Kč a míra úspor 27,2 % byla meziročně vyšší o 0,6 p. b. Míra investic 29,2 % přesáhla míru úspor více než před rokem. Saldo národních běžných transakcí s nerezidenty (-72,2 mld. Kč) se meziročně zvětšilo o 14,4 mld. Kč, takže míra financování výdajů na tvorbu hrubého kapitálu z vnějších zdrojů se zvýšila z 8,8 % před rokem na současných 9,9 %.
- **Růst hrubého domácího důchodu rychlejší než růst HDP** Meziroční změna cenových relací mezi jednotlivými složkami vytvořených a užitých zdrojů je značně ovlivněna rozdílným vývojem cen vnitřního a zahraničního trhu. Příznivý vývoj směnných relací zahraničního obchodu na jedné straně znamená, že předstih růstu vývozu před dovozem v hodnotovém vyjádření se reálně zmírnil a na druhé straně ukazuje na mimořádně velké zlepšení ve zhodnocení národní práce na zahraničních trzích, což vedlo k tomu, že za tři čtvrtletí 2007 se hrubý domácí důchod zvýšil reálně o 7,5 %, tj. rychleji o 1,2 p. b. než HDP.
- **Vysoký implicitní deflátor HDP** Úhrnná cenová hladina HDP měřená implicitním deflátorem vzrostla meziročně o 3,4 %, když výrazný vliv na toto zvýšení měl růst cen vývozu o 1,2 % při poklesu cen dovozu o 0,4 %. Za růstem cenové hladiny hrubých národních konečných výdajů o 2,1 % se skrývá zvýšení cen konečné spotřeby o 2,5 % a tvorby hrubého kapitálu o 1,8 %.